

p. 110) (err. per *Loberçui*); 1164: *Lobercin* altra ed. de la mateixa butlla p.p. Kehr, *Papsturk*. p. 399).

Segueixen encara formes en *-ui* en el S. XIII. 1281: *Leberzuy* --- *Loberztuy* (a la mateixa llista hi ha sovint *e* per *o* i *o* per *e*. *Beldis* = *Boldis*, *Benestarre*, *Boron*, etc.: cal, doncs, llegir *Loberzui*) (CCandi *Mi.Hi.Ca.* II, 52 i 53.); S. XIII: «casteyl de *Loberçui* en les valls d'Espot e d'Àneu e de Cardós» (Valls Tab., *Priv.V.d'Àneu*, p. XVII); 1375: *Lobercui* moltes vegades en el litigi Bellera-Pallars (copiat del ms. de Rialb); 1518: i 1519: *Leborci* (*Spill* de Castellbò, f° 106r, i s.v. *capmas*); 1574: *Leborsí* (doc. 17 de la col·le. de Joan Lluís, lín.1); 1604: *Laborsi*, Capbreu de Rialb, f° 34v; 1645: *Llevorsí* en el Cpbr. Rialb, f° 37v, però *Llavorsí* més sovint, f° 10 r° etc.; 1766: *Llavorci*, Cpbr. de Castellarnau, f° 10 i passim.

Recordo que fou En Badia i Margarit que c. 1950 va assenyalar per primer cop la forma en *-çui* de la doc. medieval d'aquest nom, reconeixent-la com etimològica (en opuscle que tinc extraviat): es tracta, en efecte de la reducció del diftong *-ui* a *-i*, tal com en *nuít/nit*, *Ronui/Roní*, *Beraní*, *Emboní* (cf. la reducció *Ardoné* < *Arдануé*, més cap a Aragó).

L'anàlisi de les mencions antigues mostra que, fora de l'excepcional de 1129, hi ha el diftong *çui* o *-sui* en totes les medievals; i la reducció, com en *nit*, només des de 1519. D'altra banda com que hi ha *-b* bilabial constant fins a 1600, això exigeix una base etimològica amb *-p-*. La seqüència de les vocals pretòniques *o-e*, constant en la major part de les mencions més antigues—903, 1163, 1164, 1281t —, suposa que és per inversió de l'ordre (*o* > *e-o*), que apareix 1375, i només des de 1519 amb una excepció de 1129, suspecta per la seva raresa. La *-a-* no hi apareix fins al S. XVII, i la *-v-* només el XVII i XVIII; els dos casos de *Leberz-uy* de fi S. XIII són en textos que confonen les lletres *e/o*; en tot cas hi ha *çui* amb *-ç-*, o *-tz-* quasi constant.

ETIM. Com que *-ui* és el conegut sufix pirenoromànic *-oi*, podem dir que la base LUPERCIOI s'imposa, quasi per una mena d'escac-mat fonètic. És, doncs, un dels casos de *-oi* combinat amb un NP, comprovats, si bé més aviat rars, segons l'estudi de *E.T.C.* II, 62, 63, n.; ací evidentment el ll. LUPERCIUS, ben conegut i amplament representat en l'epigrafia i els textos romans clàssics, i en la toponímia romànica. De LUPERCIUS vénen l'alt-arag. *Loporzano*, 8 k. al N. d'Osca < LUPERCIANUM; oc. *Loubersan*, en el dept Gers; *Loubersenac*, Arieja < LUPERCI-IN-ACUM; *Loubarset* en el dept. Cantal; i vegeu encara més casos occitans en Skok (§184, p. 100), amb lleu variació, del tipus LUPERCUS + -ACUM.

Tanta repetició i en zones tan reculades de la romanització de data antiga, es faria incomprendible si no teníem en compte que el ll. LUPERCUS significà primitivament 'home-llop': l'home de pretesa

personalitat màgica que es torna llop quan li convé: fr. *loup-garou*, alem. i germ. occid. *werwolf*, port. *lobis-homem*. Creença pagana supervivent en l'ambient pastoral de les muntanyes: hipertrofiada allí pel terror que inspiren els llops, i per obra de xarlatans que pretenien encisar-los.¹

D'aquí l'aparició fins als alts Pirineus. *La Llobarçana*, gran pla, d'alta muntanya, a la Vall de Boí, al Sud de Taüll, a l'O. de l'alta vall de Ginebrell; malgrat els dubtes que (en la monogr. *TVBoí*, II, 3) m'havia ocasionat una situació tan excèntrica, la seqüència *rç*, no assimilada, ja duia cap a -RCIANA; i ara podem donar per establert l'ètimon VALLIS LUPERCIANA. Degué ser una espècie de nom totèmic, i alhora tabuístic, que inspirava l'obsessió dels llops a la gent ramadera, la que procurà vida perdurable a aquest concepte pagà. Potser se sentien protegits per la forjada imatge d'un *Lupercus*.

Així també ens expliquem millor el *Loubarset* de les muntanyes alvernèses, com un col·le. *LUPERCIUM 'la niarada de *lupercs* o homes-llop': jaces de pastors que llurcaven amb ull penetrant a la recerca de la fera. I aquest nom es repeteix en la baixa vall de Boí: *Llaborcet* (*Jaborsçê*), barrancs i prades en el te. de Llesp (XIII, 194). És una formació del mateix tipus que ASINETUM > *Ainet*, bc. ASTU-ETU > *Estet* (vol. IV 959), i que *Orset* / *Osset* i *Cabristedo* < CAPRASTR-ETUM de les valls pirinenques. Poden tenir encara origen semblant un *Lobui* que llegim en doc. de 923 (Abadal *P. i R.* 353); i *Lubierre* riu cap a Borau, al NO. de Jaca. (llibr. I, 142.14).

¹ En llatí aquest NP s'explica com compost de *lupus* amb *arceo* 'jo allunyo', amb degradació de la *ã* breu d'aquest verb, mesclat pel poble romà amb *parcere* 'estalviar' (recordem les històries d' Apuleu i altres).

Llavosa, Llavorques, V. Llau

40 *LLEBADERO, Font de ~*

Situada a la Baixa Montanyeta (Vall de Boí, Alta Ribagorça). Al costat de la font hi havia una pedrassa que es van endur les ensulsiades. De FONTEM LAPIDARIUM, 'font de la pedra'; *Fonde Llabeledero* > *Font de LL.* com s'explica en *TVBoí* II, 3. J.F.C.

Lleberia, V. Llaberia

Es Llebetxí. Partida del terme de Santanyí (Mallorca), cap a la punta SO de l'illa (XLI, 120, 11).

ETIM. Derivat de *llebeig*, «vent del Sudoest», en el sentit de costes obertes al llebeig; com hi ha les *Greguesques*, més enllà d'Andratx, costes obertes al vent grec o gregal. Si *llebeig* (gr. λιβυκίος) és forma d'origen mossàrab (*DECat.* v, 116b44), *Llebetxí* podria reflectir un derivat nisba *libiči* for-